

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 19
Karar Tarihi : 19/01/2008

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığının 26/12/2007 tarihli yazısında, aynen; “2006 yılı Ocak ayında kurulan il ve ilçe seçim kurullarının iki yıllık görev süreleri 2008 yılı Ocak ayında dolacağından, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 15 ve 18 inci maddeleri uyarınca bu kurulların 2008 yılı Ocak ayının son haftası içinde iki yıl süre için yeniden kurulması gerekmektedir.

Bu nedenle, il ve ilçe seçim kurullarının yeniden kurulmaları ve kuruluşlarla ilgili esas ve ilkelerinin saptanmasını takdirlerinize arz ederim.” denilmiş olmakla, konu ile ilgili belgeler ve 26/12/2007 tarihinde oluşturulan Komisyonca hazırlanan 19/01/2008 tarihli Rapor birlikte incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

I- 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 15 ve 18 inci maddelerinde, il ve ilçe seçim kurullarının iki yılda bir Ocak ayının son haftasında kurulması öngörülmüştür.

Kanunun bu hükümlerine göre, Kurulumuzun 07/01/2006 gün ve 13 sayılı kararı ile 2006 yılının Ocak ayında kurulmuş tüm il ve ilçe seçim kurullarının görev süreleri 2008 yılı Ocak ayının son haftasında sona ereceğinden, bu kurulların 25 Ocak 2008 gününden itibaren bir hafta içinde ve iki yıllık süre için yeniden kurulmaları gerekmektedir.

İl ve ilçe seçim kurullarının kuruluş biçimleri 298 sayılı Kanunun 15, 18 ve 19 uncu maddelerinde gösterilmiştir. O nedenle, bu kurullar oluşturulurken Kanunun sözü edilen maddelerine uyulması zorunluluğu ortadadır.

II- İl ve İlçe Seçim Kurullarında Görev Alacak Hakimler:

Büyükşehir statüsüne bağlı il merkezleri ile diğer il merkezlerinde adli teşkilatlanmadaki farklılıklar il ve merkez ilçe seçim kurullarının oluşumunu da etkilediğinden, konunun iki bölümde incelenerek kurulların ona göre belirlenmesi gereklidir.

A) Büyükşehir Statüsüne Tabi Olmayan İl Merkezlerinde:

298 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre; il seçim kurulu il merkezinde görev yapan (geçici yetkililer hariç) en kıdemli hakimin başkanlığında, merkez ilçe seçim kurulu başkanlarından sonra gelen en kıdemli iki üyeden oluşur. Kurulun, iki de yedek hakim üyesi vardır.

Kurul başkanı ile asıl ve yedek üyeler belirlenirken; 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 15. maddesi dikkate alınır. Aynı Kurulda eşlerin birlikte yer almamasına özen gösterilmelidir.

298 sayılı Kanunun 18. maddesinin ikinci fıkrasında ise; il merkezlerinde kurulacak merkez ilçe seçim kurullarına, il seçim kurulu başkanı hakimden sonra gelen en kıdemli hakimin başkanlık edeceği belirtilmiştir.

Kanunun bu iki hükmü birlikte mütalaa edildiğinde, il seçim kurulu başkanından sonra gelen en kıdemli hakimin merkez ilçe seçim kurulu başkanı olacağı sonucuna ulaşılmaktadır.

İl merkezinde 298 sayılı Kanunun 10. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince birden fazla ilçe seçim kurulu kurulması durumunda, il seçim kurulu başkanından sonra gelen kıdemli hakimler kıdem sırasına göre ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütürler.

Örnek; Bir ilde üç merkez ilçe seçim kurulu oluşturulması gerekiyorsa, il seçim kurulu başkanından sonra gelen en kıdemli hakim birinci merkez ilçe seçim kuruluna, ondan sonra gelen en kıdemli hakim ikinci merkez ilçe seçim kuruluna, ondan sonra gelen en kıdemli hakim de üçüncü merkez ilçe seçim kuruluna başkanlık edecektir.

Merkez ilçe seçim kurulları başkanları bu şekilde belirlendikten sonra bu hakimlerden sonra gelen en kıdemli hakimlerden, sırasıyla ilk ikisi il seçim kurulu asıl üyeliği, sonra gelen ikisi de il seçim kurulu yedek üyeliği görevini yürütecektir.

B) Büyükşehir Statüsüne Tabi İl Merkezlerinde:

İl seçim kurulu başkanlığını yürütecek hakim, yukarıda (A) bendindeki esaslara göre belirlenir. Yani İl merkezinde ve o ilin adı ile anılan adli kuruluştaki görevli (geçici yetkililer hariç) hakimlerden en kıdemli olanı il seçim kurulu başkanlığı görevini yürütür.

a) İl merkezindeki ilçelerin hiç birinde bağımsız, başka bir anlatımla o ilçenin adı ile anılan adli kuruluş yok ise, bu durumda ilçeler alfabetik sıralamaya tabi tutularak alt alta yazılmak suretiyle bir liste düzenlenir. Her ilçenin karşısına o ilçedeki mevcut ilçe seçim kurullarının numarası yazılarak, il merkezinde bulunan merkez ilçe seçim kurullarının sayısı saptanır.

Bununla birlikte il seçim kurulu başkanı hakimden sonra gelen hakimlerden toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar isim belirlenir ve kıdemlerine göre sıralanır.

Bu listede yer alan hakimler, listedeki sıralarına göre alfabetik olarak sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstlenirler.

Örnek; Konya İl merkezinde, Karatay İlçesi'nde (1), Meram İlçesi'nde (2) ve Selçuklu İlçesi'nde (2) olmak üzere toplam (5) adet ilçe seçim kurulu bulunmaktadır.

Konya merkez adliyesinde görev yapan hakimlerden, il seçim kurulu başkanı olan hakimden sonra gelen en kıdemli hakim Karatay İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hakim Meram Birinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hakim Meram İkinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hakim Selçuklu Birinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hakim Selçuklu İkinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevini yürütecektir.

b) İl merkezindeki ilçelerin bir ya da bir kaçında bağımsız adli kuruluş bulunduğu takdirde bu ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlıkları, o ilçenin hakimleri arasından bağımsız adli teşkilatı bulunmayan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanları ise yukarıda (a) bendindeki esaslara göre belirlenecektir.

Örnek; İstanbul'da bağımsız adli teşkilatı bulunan Bakırköy İlçesi'nde ilçe seçim kurulu başkanları bu ilçede görevli hakimler, bağımsız adli teşkilatı bulunmayan Eminönü ve Beşiktaş İlçeleri seçim kurulu başkanları da İstanbul Adliyesinde görevli hakimler arasından yukarıdaki esaslara göre saptanacaktır.

Ancak, bağımsız adli teşkilatı bulunmayan ilçedeki adli işler, bir başka ilçedeki adli teşkilat tarafından yürütülüyor ise, bu ilçedeki seçim işleri adli yönden bağlı oldukları ilçe hakimleri tarafından yürütülecektir.

Örnek; Adli teşkilatı bulunmayan Bahçelievler İlçesi'nde adli işler Bakırköy İlçesi adli teşkilatı tarafından yürütüldüğünden, Bahçelievler İlçesi'ndeki seçim işleri Bakırköy İlçesi'ndeki hakimler tarafından yerine getirilecektir.

c) Türkiye geneli itibarıyla Büyükşehir statüsünde olan Adana, Adapazarı, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin ve Samsun İl'lerine ait ilçe ve ilk kademe belediyelerinin oluşum biçimleri 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda düzenlenmiştir.

İlçesi bulunmayan büyükşehir belediyelerinde, ilk kademe belediyelerine ait seçim işlerinin, bu illerdeki merkez ilçe seçim kurulları tarafından yürütüleceği tabiidir.

Bu büyükşehir belediyelerindeki ilk kademe belediyelerine ait seçim işlerinin ilçe seçim kurullarına eşit şekilde dağıtılması gerekecektir.

Ancak bir ilk kademe belediyesine ait seçim işlerinin, birden çok ilçe seçim kuruluna bırakılması mümkün değildir.

Örnek; Eskişehir İl'inde, beş (5) adet ilk kademe belediyesi ve üç adet de merkez ilçe seçim kurulu bulunmaktadır. Bu durumda il merkezine bağlı köyler ile ilk kademe belediyelerinin durumu nazara alınmak suretiyle ilçe seçim kurullarının görev alanları belirlenecek ve bir ilk kademe belediyesinin bütünlüğü bozulmayacak ve seçim işleri birden çok ilçe seçim kuruluna bırakılmayacaktır.

III- İl Seçim Kurulu Üyelerinin Belirlenmesi:

İl ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütecek hakimler belirlendikten sonra, o yerde görevli bulunan hakimler arasından kıdem sırasına göre ilk ikisi il seçim kurulu asıl üyeliği, sonra gelen ikisi de il seçim kurulu yedek üyeliği görevini yürütecektir.

IV- İlçe Seçim Kurulu Başkanının Belirlenmesi:

298 sayılı Kanununun 18 inci maddesine göre; ilçedeki en kıdemli hakim kurulun başkanıdır.

Anılan Kanununun 10. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca ilçede birden fazla ilçe seçim kurulunun kurulması halinde ise, ilçede görevli hakimler, birden fazla merkez ilçe seçim kurulu bulunan illerde olduğu gibi kıdem esasına göre ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütürler.

V- İl ve İlçe Seçim Kurullarında Görev Alacak Hakimlerin Saptanmasına İlişkin Esaslar:

a) 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 15 ve 18 inci maddelerinde; il ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hakimlerin belirlenmesinde "**Kıdem**" esas alınmıştır.

Hakimlerin kıdemi ise, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 15 inci maddesinde yazılı esaslara göre belirlenir. Ancak bu kıdemin belirlenmesinde, kınama veya daha ağır disiplin cezası almış olanlar diğerlerinden kıdemsiz sayılırlar.

b) 298 sayılı Kanunda; 2234 ve en son 5435 sayılı Kanunlarla yapılan değişiklikle bu kurulların sürekliliği ve iki yılda bir yenilenmesi esası getirilmiştir. Başka bir anlatımla Ocak ayının son haftasında ve kıdem yönünden hakimlerin kuruluş anındaki statüleri esas alınarak kurulan il ve ilçe seçim kurulları iki yıl süre ile görev yapacaklardır.

Bu nedenle; il ve ilçe seçim kurulları oluştuktan sonra, terfi veya yer değiştirme kararları sonucunda o yer hakimleri arasında meydana gelecek kıdem değişiklikleri, seçim kurullarının yapısında bir değişiklik yapılmasını gerektirmez.

Naklen atama, istifa veya emeklilik gibi nedenlerle il ve ilçe seçim kurullarında meydana gelen boşalmalarda ise, kurullarda görev almamış en kıdemli hakim boşalan görevi üstlenir. Kesin kural budur.

Bu temel kuralın tek istisnası il seçim kurulu başkanlığıdır. Çünkü, il seçim kurulu başkanlığının il merkezinde görevli hakimlerden en kıdemli olan tarafından yürütülmesi hem yasal yönden zorunludur, hem de hizmetin bir gereğidir. O bakımdan herhangi bir nedenle il seçim kurulu başkanlığının sürekli olarak boşalması halinde, başka kurullarda görevli olup olmadığına bakılmaksızın il merkezindeki en kıdemli hakim bu görevi yürütür.

Eğer boşalma nedeniyle il seçim kurulu başkanlığı görevini üstlenen kıdemli hakim başka seçim kurullarından gelmiş ise, onun ayrılmasıyla boşalan göreve yukarıda belirtilen asıl kural uyarınca kurullarda görev almamış hakimlerden en kıdemlisi getirilir.

Kuruldaki her değişiklik tutanağa bağlanır ve Yüksek Seçim Kurulu'na bildirilir.

Konuya açıklık getiren örnekler aşağıdadır.

Örnek (1)

(A) İl'inde, il seçim kurulu ile il merkezinde mevcut (3) merkez ilçe seçim kurulu Ocak/2008 tarihinde oluşturulmuş ve kuruluşları kesinleşmiştir. Sonradan çıkan ve bu kurullarda görevli hakimlerin yer almadığı bir atama kararnamesi ile o il merkezine, kurullarda görevli hakimlerden daha kıdemli iki hakim atanmıştır.

Bu durum, kurulların bünyesinde herhangi bir değişikliği gerektirmeyecektir.

Örnek (2)

(B) İl'inde, il ve merkez ilçe seçim kurulları kurulduktan bir süre sonra il seçim kurulu başkanı başka bir yere atanmış ya da emekli olmuştur.

İl merkezinde, ondan sonra gelen en kıdemli hakim (2) nolu merkez ilçe seçim kurulu başkanı olsun.

Bu halde, (B) İl'i il seçim kurulu başkanlığını aynı yer 2 nci merkez ilçe seçim kurulu başkanı üstlenecek, bu suretle boşalan 2 nci merkez ilçe seçim kurulu başkanlığını ise o anda kurullarda görev almamış en kıdemli hakim yürütecektir.

Örnek (3)

(6) adet ilçe seçim kurulu bulunan (A) ilçesinde, 1 inci ilçe seçim kurulu başkanı naklen başka bir yere atanması sonucu bu görevin boşalması durumunda boşalan bu görevi, ilçenin diğer seçim kurullarında görev almamış o yerde görevli en kıdemli hakimi üstlenecektir.

Öte yandan; bir hakimin, belli bir yer hakimi sıfatını kazanabilmesi için o yere atanması yeterli olmayıp görev yerine gelerek işe başlamış olması mevzuatımız gereğidir. Bu nedenledir ki 2008 yılı Ocak ayının son haftası içinde yahut daha önce o il veya ilçeye atandığı halde henüz görevine başlamamış olan hakimlerin, kurullar yeniden oluşturulduktan sonra gelip göreve başlamaları kurullarda değişikliği gerektirmez.

c) İzinli, raporlu ya da geçici yetki ile başka yerde bulunan hakimlerin görevleri ile bağlılıkları devam ettiğinden, il ya da ilçe seçim kurulu başkanlığı yapacak veya il seçim kurulunda görev alacak hakimler, kurulların oluşumu sırasında belirtilen sebeplerle geçici olarak görevlerinden ayrı olsalar bile, kurullara dahil edilecektir.

Geçici olarak görevi başında bulunamayacak bu hakim il seçim kurulu başkanı ise, il seçim kurulu başkanlığı görevi kurulun en kıdemli üyesi, ilçe seçim kurulu başkanı ise ilçe seçim kurulu başkanlığı görevi, kurullarda görev almamış hakimlerin en kıdemlisi tarafından geçici olarak yürütülecektir.

Asıl görevli hakimlerin izin, rapor ya da geçici yetki sürelerinin bitmesiyle görevlerine dönmeleri durumunda, kurullarda geçici olarak görev almış olanlar yerlerini bu hakimlere bırakırlar.

ç) Kurulların oluşumu sırasında o yerde geçici yetkili olarak görevli olan hakimin il ve ilçe seçim kurullarında görev almaması asıldır. Ancak ilçede yetkili hakimden başka hakim yoksa yetkili hakim ilçe seçim kurulu başkanlığını üstlenir. İl seçim kurulu, yetkili hakim katılmadan oluşamıyorsa yetkili hakim il seçim kuruluna katılır. Bu görevler geçici durum sona erinceye kadar devam eder.

d) İl seçim kurulu başkanlığı ile asıl ve yedek üyeliklerini ve ilçe seçim kurulu başkanlığını yapacak olan hâkimlerden biri, herhangi bir sebeple bu görevi yapamaz ve o yerde bu görevi yapabilecek başka bir hâkim de bulunmazsa, o yerin bağlı olduğu ağır ceza mahkemesinin yargı çevresi içerisinde bulunan ve görevinden ayrılmasında sakınca görülmeyen bir hâkime, merciince bu yetki verilir.

Eksiklerin, ağır ceza çevresi içerisindeki hâkimlerden tamamlanmasına imkân bulunmayan hâllerde, bu ağır ceza merkezine en yakın ağır ceza mahkemelerinin yargı çevresi içerisindeki hâkimlerden biri, yukarıdaki usûle göre yetki verilerek gönderilir.

VI- Adli Teşkilatı Kapatılan veya İlçe Statüsüne Getirilmiş Oldukları Halde Bugüne Kadar Adli Teşkilatı Hiç Kurulmamış Olan İlçelerde İlçe Seçim Kurulu Başkanının Belirlenmesi:

a) Adli teşkilatı kapatılan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlıklarına; adli yönden bağlanılan ve adli işlemlerin yürütüldüğü ilçedeki mevcut seçim kurulu başkanı dışında kalan en kıdemli hakimin görevlendirilmesi,

b) İlçe statüsüne getirilmiş olduğu halde bugüne kadar adli teşkilatı kurulmamış ve bu nedenle de hakim ataması gerçekleştirilmemiş olan ilçelerde ise; adli teşkilatı kapatılan ilçelerde uygulanan usul çerçevesinde, ilçe seçim kurullarının kendi adları ile müstakil olarak oluşturulması ve bu ilçe seçim kurulu başkanlıklarına da; adli yönden bağlı ve adli işlemlerin yürütüldüğü ilçedeki mevcut seçim kurulu başkanları dışında kalan en kıdemli hakimin görevlendirilmesi,

gerekmektedir.

Ancak, (a) ve (b) fıkraları kapsamında bulunan ilçeler birden fazla olduğu takdirde, bu ilçeler alfabetik olarak sıralamaya tabi tutularak alt alta yazılmak suretiyle bir liste düzenlenir. Her ilçenin karşısına numara yazılarak seçim kurullarının sayısı saptanır. Bununla birlikte mevcut ilçe seçim kurulu başkanından veya il seçim kurulu başkanı ve üyeleri ile merkez ilçe seçim kurulu başkanından sonra gelen hakimlerden, toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar kıdem durumuna göre isimler belirlenir. Bu listede yer alan hakimler, listedeki sıralarına göre alfabetik olarak sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstlenirler.

298 sayılı Kanununun 15. maddesinin birinci fıkrasında, il seçim kurulunun il merkezinde görev yapan en kıdemli hakimin başkanlığında merkez ilçe seçim kurulu başkanlarından sonra gelen en kıdemli iki üyeden oluşacağı, kurulun hakimlerden iki (2)'de yedek üyesi olacağı,

Aynı Kanununun 18. maddesinin ikinci fıkrasında da, il merkezlerinde kurulacak merkez ilçe seçim kurullarına, il seçim kurulu başkanı hakimden sonra gelen kıdemli hakimin başkanlık edeceği,

hüküm altına alınmıştır.

Bu nedenle, adli teşkilatı kapatılan veya ilçe statüsüne getirilmiş oldukları halde bugüne kadar adli teşkilatı hiç kurulmamış olan ilçelerde ilçe seçim kurulu başkanları bu yasal düzenleme göz önünde bulundurularak belirlenmelidir. Ayrıca bu uygulama yukarıda da yinelenmiştir.

Konuya açıklık getirirsek;

Örnek (1)

Çankırı İl Seçim Kuruluna, başkan dahil iki (2) asıl ve iki (2) yedek hakimin, Merkez İlçe Seçim Kuruluna başkanlık etmesi için bir (1) hakimin ve adli teşkilatı kapanan Eldivan, Kızılırmak ve Yapraklı İlçe Seçim Kurullarına başkanlık etmesi için üç (3) hakimin görev alması gerekmektedir. Ancak, Çankırı İl merkezinde hakim sayısının sekiz (8) olması ve kurullarının tamamının oluşması için Dokuz (9) hakime ihtiyaç duyulması durumunda, Çankırı'da görevli hakim sayısının ihtiyaca cevap vermeyeceği de aşikardır.

Bu nedenle, adli teşkilatı kapatılan Eldivan, Kızılırmak ve Yapraklı İlçe Seçim Kurulu Başkanlıklarından Merkez İlçeye en yakın olanının Çankırı Merkez İlçe Seçim Kurulu Başkanınca, diğer iki İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının ise seçim görevi almamış iki kıdemli hakim tarafından ayrı ayrı yürütülmesi gerekmektedir.

Örnek (2)

Adli teşkilatların kapatılarak yargı alanı itibarıyla başka ilçelere bağlanması sonucu, adli yönden bağlanılan ilçede sadece bir hakimin bulunduğunu düşünelim. Bu halde, adli teşkilatı

kapatılan ve başka ilçeye bağlanılan ilçenin seçim kurulu başkanlığı görevinin de, yine bağlanılan ilçenin ilçe seçim kurulu başkanı tarafından müştereken yürütülmesi gerekir. İlçe statüsüne getirilmiş olduğu halde adli teşkilatı hiç kurulmamış ve bu nedenle de hakim ataması hiç gerçekleştirilmemiş olan ilçelerde de aynı usul uygulanır.

Örnek (3)

İlçe statüsüne getirilmiş olduğu halde adli teşkilatı hiç kurulmamış ve bu nedenle de hakim ataması hiç gerçekleştirilmemiş olan Çankırı İl'ine bağlı Korgun İlçesi'ne ait seçim iş ve işlemleri bugüne kadar Korgun İlçesi adına yeni bir ilçe seçim kurulu oluşturulmaksızın Çankırı Merkez İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca yerine getirildiğinden, yukarıda **VI/b.** maddede belirtildiği üzere Korgun İlçe Seçim Kurulunun kendi adı ile oluşturulması ve bu yer İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevinin ise, adli yönden bağlı olan Çankırı Merkez İlçede mevcut seçim kurulu başkanı dışındaki en kıdemli hakim tarafından yürütülmesi, yine bu görevlendirmede yukarıdaki **VI.** maddenin son fıkrasında öngörülen yasal kuralın göz önünde bulundurulması gerekir.

VII- İlçe Seçim Kurulu Üyelerinin Belirlenmesi:

298 sayılı Kanununun 19. maddesinin birinci fıkrasında; "İlçe seçim kurulunun dört asıl ve dört yedek üyesi siyasi partilerden alınır... İlçe seçim kurulu başkanı bu kurulun yeniden kurulması için 18 inci maddede öngörülen sürenin başında ilçede teşkilatı bulunan ve son Milletvekili Genel Seçiminde o ilçede en çok oy almış olan dört siyasi partiye birer asıl ve birer yedek üye adını iki gün içinde bildirmelerini tebliğ eder" hükmü yer almıştır. Bilindiği gibi, 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan son Milletvekili Genel Seçimine katılan siyasi partiler; Adalet ve Kalkınma Partisi, Aydınlik Türkiye Partisi, Bağımsız Türkiye Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti, Emek Partisi, Genç Parti, Halkın Yükselişi Partisi, İşçi Partisi, Liberal Demokrat Parti, Milliyetçi Hareket Partisi, Özgürlük ve Dayanışma Partisi, Saadet Partisi, Türkiye Komünist Partisi'dir. Şu halde, ilçede teşkilatı bulunması koşulu ile, bu siyasi partilerden o ilçede en çok oyu almış olan dört siyasi partiye, iki gün içinde birer asıl ve birer yedek üye adının bildirilmesi için ilçe seçim kurulu başkanı tarafından tebligat yapılacak ve böylece ilçe seçim kurulunun siyasi partili dört asıl ve dört yedek üyesi belirlenmiş olacaktır.

Süresi içinde ad bildiren siyasi parti sayısı dörtten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden ve o ilçede aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulde tamamlanır.

Oylarda eşitlik halinde ad çekilir.

Mahalli İdareler seçimleri olan il genel meclisi üyeliği, belediye başkanlığı ve belediye meclisi üyeliği seçimlerinde alınan oylar ilçe seçim kurulu üyeliklerinin belirlenmesinde göz önüne alınmaz.

Bu hükümlerin uygulanmasına rağmen, dört asıl ve dört yedek üyenin tümü belirlenemediği takdirde; 298 sayılı Kanununun 14. maddesinin 4. bendi gereğince Yüksek Seçim Kurulunun 19/01/2008 günlü, 2008/17 sayılı kararı ile belirlenen siyasi partilerden (Adalet ve Kalkınma Partisi, Anavatan Partisi, Bağımsız Türkiye Partisi, Büyük Birlik Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti, Demokratik Sol Parti, Demokratik Toplum Partisi, Emek Partisi, Genç Parti, Hak ve Özgürlükler Partisi, Halkın Yükselişi Partisi, Hürriyet ve Değişim Partisi, İşçi Partisi, Liberal Demokrat Parti, Millet Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, Özgürlük ve Dayanışma Partisi, Saadet Partisi, Sosyaldemokrat Halk Partisi ve Türkiye Komünist Partisi) o ilçede teşkilatı bulunanlar saptandıktan sonra ilgili partilere ad çekmenin yapılacağı gün ve saat tebliğ edilir ve bunlar arasında ad çekilir. Ad çekmedeki sıraya göre adı çıkan eksik üyelik sayısı kadar siyasi partinin, yukarıda belirtilen usulle bildireceği kimseler ilçe seçim kurulu üyesi olur. Kuşkusuz yukarıdaki fıkralarda yazılı usullerle kendilerinden ad istenmiş ve üye adı bildirmiş olan siyasi partiler bu ad çekmeye dahil edilmeyecektir. Çünkü ilçe seçim kurulunda bir siyasi partinin iki üye ile temsili mümkün değildir.

Konunun bir örnekle açıklanmasında yarar vardır.

Bir ilçede, Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilen ve ilçede kuruluşu bulunan A, B, C, D, E adlarında beş siyasi partiden sadece A ve B siyasi partileri 22 Temmuz 2007 günü yapılan son

Milletvekili Genel Seçimine katılmış ve bu iki siyasi parti yapılan tebligat üzerine ilçe seçim kuruluna katılacak birer asıl ve birer yedek üyenin adını bildirmişlerdir.

Bu durumda, öncelikle kurulun eksik kalan diğer iki üyeliğinin hangi siyasi partilere ait olacağına saptanması gerekir. Bunun için de C, D, E adlı siyasi partilere tebligat yapılarak, saptanan gün ve saatte bu üç siyasi parti arasında ad çekme işlemi yapılır. Ad çekmede C ve E adlı siyasi partilerin adlarının çıktığını varsayalım. Bu durumda, bu iki siyasi partiye tebligat yapıp ilçe seçim kurulu asıl ve yedek üyeliği için birer isim bildirmeleri istenerek kurulun eksik kalan iki üyeliği tamamlanır. Ad çekmede adı çıkmayan (D) adlı siyasi partiden isim istenmesi söz konusu değildir. Bu bentte gösterilen bütün usullerin uygulanmasına karşın ilçe seçim kurulunun siyasi partili üyelerinden eksik kalanlar olursa, bu eksiklik aşağıdaki şekilde tamamlanır.

298 sayılı Kanununun 19. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilçe seçim kurulunun iki asıl ve iki yedek üyesinin ve siyasi partilerden eksik kalan asıl ve yedek üyelerinin, ilçe merkezinde görev yapan ve maddede nitelikleri yazılı Devlet memurları arasından aynı maddede gösterilen usulle saptanması gerekmektedir. Söz konusu maddede öngörülen on yıllık görev süresinin başlangıcı, memuriyete ilk giriş tarihidir. O ilçedeki hizmet süresi sadece ad çekmeye esas olacak listenin düzenlenmesinde dikkate alınır.

Bundan ayrı olarak; adli teşkilatı kapanan ilçelerin seçim iş ve işlemleri yargı alanı itibarıyla bağlandıkları ilçelerde kapanan ilçe seçmen kütük büroları tarafından yürütüldüğünden, adli teşkilatı kapatılan bu yerlerde ve ayrıca ilçe statüsüne getirilmiş olduğu halde bugüne kadar adli teşkilatı hiç kurulmamış olan ve bu nedenle de hakim ataması hiç gerçekleştirilmemiş bulunan ilçelerde ilçe seçim kurullarının kendi adlarıyla oluşturulması ve buralarda ilçe seçim kurullarına alınacak siyasi parti üyeleri ve temsilcileri ile memur üyelerinin, kapatılan veya bakmakla görevli olunan ilçeden istenerek oluşumunun tamamlanması gerekir.

VIII- İki yıl süre ile kurulacak il ve ilçe seçim kurulları, bu süre içinde yapılacak tüm seçimleri, halkoymasını, seçmen kütüklerinin yazımı, denetlenmesi ve güncelleştirme işlemlerini yönetirler.

Ancak, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ve ilgili diğer seçim Kanunları gereğince yapılacak önseçimleri yönetecek önseçim ilçe seçim kurulları, bu kararda yer alan ilçe seçim kurulları dışında olup, 2820 sayılı Kanununun 41. maddesi uyarınca gerektiğinde ayrıca kurulacaktır.

Gümrük kapılarında yurtdışında bulunan seçmenler için seçim zamanı kurulan seçim kurulları ile geçici ilçe seçim kurulları bu karar kapsamında değildir.

S O N U Ç :

Açıklanan sebeplerle;

1- İl ve ilçe seçim kurullarının; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 15, 18 ve 19 uncu maddelerinde yazılı usullere göre yukarıda açıklanan esaslar da gözetilerek, 25 Ocak 2008 gününden itibaren bir hafta içinde ve iki yıl süre için yeniden kurulmalarına,

2- İl ve ilçe seçim kurullarının kuruluşlarından itibaren iki yıllık görev süreleri içinde yasalarda belirlenen görevlerle birlikte yapılacak tüm seçimleri, halkoyması, seçmen kütükleri yazımı, denetimi ve güncelleştirilmesi işlemlerini yöneteceklerine,

3- Kurulların oluşumu ile yapılabilecek her değişikliğin tutanağa bağlanarak yemin tutanağı ile birlikte Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına gönderilmesine,

4- Kararın bir örneğinin gereği için tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları ile bilgi için siyasi partiler genel başkanlıklarına gönderilmesine,

5- Karar örneğinin Resmi Gazete'de yayımlanmasına,

19/01/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Muammer AYDIN

Başkanvekili
Ahmet BAŞPINAR

Üye
Hasan ERBİL

Üye
Necati SÖZ

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
Bahadır DOĞUSOY

Üye
Mehmet KILIÇ

Üye
Ali EM

Üye
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Sadri BOZKURT